

Ελένη Τριανταφυλλοπούλου
Σταύρος Μαραγκουδάκης

Τυπική εικόνα της συζήτησης που γίνεται για τα «μπλοκάκια» αυτές τις μέρες, είναι αυτή ενός εργαζόμενου μηχανικού, 28-30 ετών. Κατά μέσο όρο 9 ώρες δουλειά σε μεγάλο μελετητικό ή κατασκευαστικό γραφείο, χωρίς φυσικά πληρωμή υπερωριών. Πληρωμή με «μπλοκάκι» 1200 ευρώ το μήνα, 12 φορές το χρόνο, με την ασφάλιση πληρωμένη από την τσέπη του. Προφανώς πολλοί συμφοιτητές του είναι άνεργοι, ετερο-απασχολούμενοι ή στο εξωτερικό.

Είναι πολλά ή λίγα αυτά τα χρήματα;
Φαίνεται μπανάλ αλλά ας τα συγκρίνουμε με τις αποδοχές εργαζόμενου στον ιδιωτικό τομέα της παλιάς εποχής. Έχουμε και λέμε λοιπόν....

Ο μηχανικός αυτός κοστίζει στο αφεντικό του $1200 \cdot 12 = 14.400$ ευρώ το χρόνο συνολικά. Αυτό το συνολικό εργοδοτικό κόστος, αν είναι ασφαλισμένος ως μισθωτός, με την αφαίρεση της εργοδοτικής ασφάλισης, θα αντιστοιχούσε περίπου σε ετήσια **μικτή** εργατική αμοιβή περίπου $14.400 \cdot 75\% = 10.800$ ευρώ

Με τη σειρά της, αυτή η ετήσια **μικτή** εργατική αμοιβή, με την αφαίρεση της ασφάλισης που πληρώνει ο εργαζόμενος, θα αντιστοιχούσε περίπου σε ετήσια **καθαρή** εργατική αμοιβή περίπου $10.800 \cdot 80\% = 8.640$ ευρώ.

Δηλαδή, αν κάνουμε αναγωγή σε 14μηνιαία βάση, όπως τυπικά ισχύει ακόμη στον ιδιωτικό τομέα, αυτό αντιστοιχεί σε **καταβαλλόμενο μισθό ανά μήνα περίπου 620 ευρώ**. Αυτό το ποσό βέβαια δεν είναι καθαρό, διότι μετά θα πρέπει να αφαιρεθεί ο φόρος εισοδήματος (αν υπάρχει με βάση τις κλίμακες).

Συμπέρασμα: Η αμοιβή ενός μισθωτού επιστήμονα που δουλεύει 9 ή και 10 ώρες τη μέρα, κοστίζει (τώρα...) στον εργοδότη του, όσο θα κόστιζε η συμβατική απασχόληση μισθωτού

που θα έπαιρνε **620 ευρώ το μήνα καθαρά** (προ φόρων).

Εννοείται η κατάσταση είναι ακόμη πιο δυσοίωνη για τους νέους και ανειδίκευτους εργαζόμενους, ενώ υπάρχουν πολύ χειρότερες αφηγήσεις του σύγχρονου εργασιακού μεσαίωνα από το παράδειγμά μας.

Κατά τα άλλα, το πρόβλημα στην Ελλάδα είναι ότι ο «αγαθός και τίμιος» επιχειρηματίας υποφέρει από το υψηλό εργατικό κόστος και η ελληνική οικονομία από «χαμηλή ανταγωνιστικότητα λόγου υψηλού εργατικού κόστους».

Ας δούμε όμως και τι σήμαινε ως τώρα η απασχόληση με «μπλοκάκι»:
Το εφεύρημα της απασχόλησης με «μπλοκάκι», ήρθε εδώ και χρόνια για να διαμορφώσει ένα ιδιόρρυθμο εργασιακό τοπίο υπέρ των εργοδοτών.

Με την εν λόγω σχέση εργασίας, ο εργοδότης **απαλλασσόταν** από εργοδοτική εισφορά! Κυρίως όμως είχε την «**ελευθερία**» του να τερματίζει τη σχέση όποτε ήθελε χωρίς αποζημίωση, να μη πληρώνει υπερωρίες, δώρα, να μη δίνει άδειες και όλα αυτά σημαίνουν επίσης μεγάλη εξοικονόμηση.

Ο εργαζόμενος, με διαφορετικό ασφαλιστικό και φορολογικό καθεστώς από αυτό του τυπικά μισθωτού, είχε ως απατηλό κίνητρο για την εργασιακή του **αιχμαλωσία** και τη **μεγάλη επιχορήγηση** του αφεντικού του, μια μικρή προσαύξηση στα «καθαρά» του: Από 620 ευρώ σε 14μηνια βάση, γίνονταν 680 ευρώ ή $60 \cdot 14 = 840$ ευρώ το χρόνο. Και τη χαρά βέβαια να λέγεται «επαγγελματίας» και όχι «μισθωτός σκλάβος».

Ωστόσο, η απασχόληση με «μπλοκάκι», ενός ουσιαστικά μισθωτού ως «επαγγελματία» ήταν τυπικά και ουσιαστικά παράνομη. Με μια δικαστική προσφυγή ο εργαζόμενος μπορούσε να αναγκάσει τον εργοδότη να τα πληρώσει όλα, διπλά και τριπλά. Με τον «φόβο» αυτό και την δράση των συνδικάτων, οι εργοδότες είχαν κάποιο φρένο στις ορέξεις τους.

Ας δούμε τώρα πως **αλλάζουν τα πράγματα** με βάση αυτά που έχει δρομολογήσει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, συνεχίζοντας βέβαια επάξια το δρόμο των κυβερνήσεων ΝΔ και ΠΑΣΟΚ.

Πρώτον και πλέον βασικό: η απασχόληση ενός ουσιαστικά μισθωτού ως (υποτίθεται) επαγγελματία ή/και ...επιχειρηματία, από κρυφή και παράνομη, γίνεται **ανοιχτή και νόμιμη**. Αυτό ισχύει μόνο για μηχανικούς, γιατρούς, δικηγόρους και άλλους επιστήμονες; Όχι βέβαια! Μια χαρά εφαρμόζεται πλέον για μια καθαρίστρια, μια νοσοκόμα, ένα εργάτη, για τους

πάντες. Η πολυπόθητη στιγμή που όλοι θα γίνουν «αφεντικά του εαυτού τους», έφτασε!

Δεύτερον: Συνακόλουθα, εφόσον μιλάμε για «παροχή ανεξαρτήτων υπηρεσιών», τυπικά και κατ' αρχήν, ΔΕΝ υπάρχει κατώτατη αμοιβή. Μπορεί ο εργοδότης να σου δώσει όσα θέλει. Είναι στην ευθύνη του εργαζόμενου να αποδείξει ότι όλα αυτά κακώς γίνονται. Παρ' το αυγό και κούρευτο...

Τρίτον: Για τον ίδιο ακριβώς λόγο, τυπικά και κατ' αρχήν **ΔΕΝ υπάρχει κανένα ωράριο**, συνεπώς δεν υφίσταται και θέμα πληρωμής υπερωρίας.

Κοντολογίς, **όλα τα άδικα, έχουν γίνει νόμιμα**. Ο νόμος είναι το συμφέρον του εργοδότη. Όχι «τελικά», αλλά άμεσα και εντελώς τυπικά. Το εργατικό δικαίωμα, ακόμη και στην πλέον συσταλτική του διάσταση είναι παράνομο. Το ίδιο και η δράση για αυτό. Ας το κρατήσουμε αυτό το στοιχείο...

Βεβαίως, θα μπορούσε να πει κάποιος, πως υπάρχει και η «καλή πλευρά»: Αφού πρόκειται για σύμβαση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών και όχι εξαρτημένης εργασίας, ο εργαζόμενος μπορεί να δουλέψει όποτε γουστάρει, όσο γουστάρει και όπου θέλει, αρκεί να βγαίνει το «έργο». Τις σαχλαμάρες αυτές τις αναμασούν διαρκώς διάφοροι εργοδότες ή φερέλπιδες μικρο-εργοδότες που δεν τους λείπει το μεγάλο θράσος να γίνουν έστω μικρο-χαλίφηδες. Σε αυτούς λοιπόν που θα μας πουν κάτι τέτοιο, θα πρέπει να τους αναγνωρίσουμε ότι μάλλον έχουν μακάβριο χιούμορ. Το πρόσκαιρο γέλιο που μπορεί να προκαλεί στους εργαζόμενους μια τέτοια επιχειρηματολογία, είναι μάλλον «υποχρεωτικό», σίγουρα διόλου πηγαίο, ενώ υποκρύπτει ένα ανέκφραστο μίσος, που δε θα ήθελαν να το ξέρουν.

Τέταρτον: Τα πράγματα δε μένουν στάσιμα. Με το νόμο Κατρούγκαλου έρχεται η κυβέρνηση και αυξάνει τις εισφορές των εργαζομένων μηχανικών στα μπλοκάκια, ενώ **θεωρητικά** προσθέτει και 21,0% εισφορές στον εργοδότη. Εννοείται φυσικά πως οι εργοδότες το κόστος αυτό, άνετα το **μετακυλούν** στον εργαζόμενο. Στο αρχικό παράδειγμά μας, αυτό σημαίνει ότι οι καθαρές αποδοχές του μηχανικού πέφτουν στα 590 ευρώ! Ή και πιο κάτω, καθότι από τι στιγμή που ένας εργοδότης διαπιστώνει-τρίβοντας τα μάτια του!- ότι έχει **νομική δυνατότητα** για μια μείωση μισθού, γιατί αλήθεια να μη κάνει όση μείωση θέλει; Γιατί όχι, «τώρα που γυρίζει»; Αυτή ακριβώς είναι η συζήτηση που γίνεται τώρα σε όλα τα τεχνικά γραφεία που απασχολούν μηχανικούς.

Από εδώ και πέρα ας συνεχίσουμε με ορισμένες σκέψεις.

Η πρώτη λαμβάνει έμπνευση από την 7η τέχνη. Στην πολύ ωραία ταινία **«Οι μέρες της αφθονίας σας είναι μετρημένες»** ένα ζευγάρι νεαρών που κάνουν συμβολικές παραβιάσεις πολυτελών σπιτιών πλούσιων στελεχών πολυεθνικών, αναγκάζονται να απαγάγουν κάποιο υψηλόβαθμο διευθυντή επιχειρηματικού κολοσσού, προκειμένου να μη τους καταδώσει στην αστυνομία. Κατά την αιχμαλωσία του, αυτός τους αποκαλύπτει ότι στα νιάτα του υπήρξε μαχητής ένοπλης ανταρτικής ομάδας και ασκεί όλη τη γοητεία και πείρα του για να τους τουμπάρει. Κάποια στιγμή τον ρωτούν: «Μα καλά. Πως από αυτό που ήσασταν, γίνατε αυτό που είστε τώρα;» Και αυτός απαντά: « Δεν το καταλαβαίνεις, απλά γίνεται...».

Είναι σίγουροι οι **πρώην και νυν Υπουργοί Εργασίας του ΣΥΡΙΖΑ** Κατρούγκαλος και Αχτσιόγλου αντίστοιχα (και οι λοιποί βεβαίως...), ότι αυτός ο «διάλογος» θα γίνεται πάντα με αυτόν τον τρόπο; Πολύ δε περισσότερο, νομίζουν πως θα μας τουμπάρουν;

Η δεύτερη σκέψη αφορά τον κάθε νταή **εργοδότη**, που με την καβάτζα ενός απίστευτου αντεργατικού οπλοστασίου, μπορεί και καμώνεται πως «λύνει και δένει», με ύφος χιλίων κοκόρων, ασκώντας «διευθυντικό δικαίωμα» και πουλώντας πνεύμα, απέναντι σε εργαζόμενους-και ειδικά νέους- που θεωρεί πως είναι **φοβισμένοι** και αδύναμοι. Πράγματι, με τα τεράστια ποσοστά ανεργίας να παραμονεύουν, οι περισσότεροι εργαζόμενοι της σύγχρονης επισφάλειας είναι φοβισμένοι.

Όποιος εργοδότης όμως εδράζει την ασυδοσία του μόνο στον **φόβο** είναι εξαιρετικά απερίσκεπτος, καθότι υποτιμά το γεγονός πως πλάι στο φόβο καλλιεργείται και η **οργή**. Και κάποια στιγμή θα τη βρει μπροστά του. Το γελοίο του πράγματος είναι πως υπάρχουν και δυνάμεις αναφερόμενες στην αριστερά που προτείνουν «μέτωπο σωτηρίας», από κοινού με τα «μικρά» αφεντικά, για να σωθούμε «όλοι μαζί», από τα «μεγάλα», ντόπια και ξένα...

Η τρίτη και τελευταία σκέψη, αφορά **όλους εμάς** τους υπόλοιπους. Είτε είμαστε οι ίδιοι εργαζόμενοι σε συνθήκες γαλέρας, είτε άνεργοι, είτε αναγκασμένοι να μεταναστεύσουμε.

Μετά από μία επταετία βάνουσων πολιτικών που μας έχουν στερήσει κάθε δικαίωμα, βρισκόμαστε σε μία κρίσιμη καμπή όπου το άδικο γίνεται πλέον και απροκάλυπτα νόμος. Νόμος είναι το «δίκιο» του εργοδότη! Με την προστασία του κράτους, της δικαστικής εξουσίας και της εκάστοτε κυβέρνησης! Και δυστυχώς, θα πρέπει να συμφωνήσουμε ότι τις αγωνιστικές, κοινωνικές και πολιτικές πρακτικές και μορφές του απαιτούμενου νέου σε αυτές τις συνθήκες εργατικού κινήματος για ζωή, αξιοπρέπεια, αντίσταση και ανατροπή, **δεν τις έχουμε ακόμη βρει**. Ότι κάνουμε, είναι τελείως **αναντίστοιχο και κατώτερο** των περιστάσεων και της απαιτητικότητας των καιρών.

Σε αυτή τη δύσκολη φάση, που μάλλον χωνεύεται επώδυνα το συμπέρασμα ότι δε θα μας σώσει καμία κυβέρνηση ούτε κάποια μαγική πολιτική κίνηση ως λαγός από το καπέλο, είναι καιρός να ανοίξουμε θαρρετά τη συζήτηση για την αναγκαία απάντηση ενός μαχητικού νέου εργατικού κινήματος που θα τολμήσει **να σηκώσει το γάντι**. Και όσο και αν ευελπιστούν σε “τάξη” και “ησυχία”, απέναντι σε αυτήν τη δυστοπία, θα βρεθούν, αγωνιστές/στριες και δυνάμεις που θα το κάνουν....